

**CARLA
ATZEMA** +
**SOROPTIMIST
PRIJS** **2022**

Uitgereikt op 7 april 2022

Jury:

Simone Weimans (voorzitter)

Murat Isik

Lieve Blancquaert

Madeleijn van den Nieuwenhuizen

Barbara Oomen

Juryrapport Carla Atzema Soroptimistprijs
7 april 2022
hoofdprijs en aanmoedigingsprijs
uitgesproken door juryvoorzitter Simone Weimans

De genomineerden

Emma Branderhorst en Nicky Onstenk

Vlekkeloos

Het woord menstruatie-armoede komt niet voor in de Dikke van Dale. In plaats van menstruatie gaat het over 'de rode vlag die uithangt' of we vragen fluisterend aan een vriendin of ze nog tampons heeft. Geen geld hebben voor tampons daar hoor je überhaupt niemand over.

Maar taboes zijn er om doorbroken te worden en Emma Branderhorst en Nicky Onstenk slaagden erin om precies dat te doen met 'Vlekkeloos'. Fictie gebaseerd op pijnlijke feiten: 1 op de 10 vrouwen tussen de 12 en 25 jaar kan soms de benodigde tampons of maandverband niet betalen. De korte film laat op indringende wijze zien hoe dat voelt voor de 15-jarige hoofdpersoon Ruby. De schaamte, de angst voor doorlekken en het lijden in stilte om je moeder te ontlasten die nauwelijks de rekeningen kan betalen. Het grijpt je naar de keel. De jury waardeert het zeer, dat de makers het lef hebben gehad om dit onderschatte en tot voor kort dus vrijwel onbesproken probleem onder de aandacht te brengen, zodat er hopelijk actie ondernomen kan worden om vrouwen en meisjes te steunen.

Lisa Couderé

Vrouwen aan het front, over vrouwenrechten in Latijns-Amerika

Bij vrijwel alle genomineerden staan westerse vrouwen centraal. Journalist Lisa Couderé en haar uitdagende online dossier over vrouwenrechten in Latijns-Amerika is daar een fijne uitzondering op. Haar reportages en interviews laten de stemmen horen van een diverse groep vrouwen die een felle emancipatiestrijd levert aan de andere kant van de oceaan. Ze vechten voor legalisering van abortus, strijden tegen partnergeweld, femicide, politiegeweld en geweld tegen milieu-activisten. En die strijd voeren ze zo gedreven, dat ze volgens Lisa een feministische leerschool vormen voor iedereen buiten het continent. Toch zien we hun verhalen dus niet of nauwelijks terug in andere westerse media. Maar door de drive en de grote betrokkenheid van Lisa Couderé krijgen ze toch het podium dat ze verdienen.

Sophie van Gool

Waarom vrouwen minder verdienen en wat we eraan kunnen doen

Hoe een persoonlijke frustratie leidt tot een boek waar vrijwel elke vrouw in haar carrière iets aan heeft. Sophie van Gool formuleert een overtuigend antwoord op de vraag die we ons al zo lang stellen. Welke argumenten, drogredeneringen, mythes en machtsverschillen liggen ten grondslag aan de loonkloof. Wanneer je dit boek hebt gelezen is het accepteren van een lager salaris dan je mannelijke collega voor dezelfde baan nauwelijks een optie meer. Want het wapent elke vrouw die moet onderhandelen over haar salaris en het toont werkgevers hoe zwak en onzinnig hun argumenten zijn voor het in stand houden van de loonkloof. Zet dit boek op de verplichte leeslijst voor middelbare scholieren of bespreek het tijdens de les maatschappijleer. Het kan een hoop onrecht voorkomen en jonge vrouwen al vroeg leren wat hun rechten zijn en hoe daarvoor te vechten.

Anne Groenen en Triene-Mie Le Compte

Als liefde overleven wordt, de vele gezichten van partnergeweld

Hoe verander je van een zelfverzekerde vrouw in iemand die vertrapt wordt door haar partner, maar te bang is om te vertrekken? Hoe vind je de kracht om uiteindelijk toch opnieuw te beginnen? In 'Als liefde overleven wordt', word je als lezer meegezogen in dit complexe proces. Het boek verenigt op knappe wijze meerdere aspecten van partnergeweld. Het is een zelfhulpboek voor slachtoffers. Familie, vrienden en buitenstaanders leren hoe je dit onderwerp bespreekbaar maakt en ook gewelddadige partners vinden handvatten om hun gedrag te stoppen. En het mooie is: het blijft niet bij dit boek alleen. Er is een podcast, de schrijvers informeren politici en hulpverleners en werken mee aan onderzoek. Met als gevolg dat dit onderwerp veel meer mensen bereikt dan alleen de lezers van het boek. Daardoor dragen ze eraan bij, dat dit probleem in de toekomst sneller kan worden signaleerd en aangepakt.

Marie Lotte Hagen en Nydia van Voorthuizen

DAMN, HONEY

In de podcast 'DAMN, HONEY' worden luisteraars bijgepraat over 'de shit waar je als vrouw van deze tijd mee moet dealen'. En die berg shit is vrij hoog en kan flink stinken, zo blijkt. Van abortus-kwesties, tot partnergeweld, menstruatie-armoede en bandleiders van talentenshows die dickpicks sturen naar kandidaten. Zo'n beetje alle actuele thema's komen voorbij, maar ook de vrouwengeschiedenis en de degenen die ooit vochten voor onze rechten en vrijheden worden niet vergeten. Met veel verve, diepgang, lichtheid en humor weten de makers en hun deskundige gasten keer op keer te boeien. En ook bij deze genomineerden blijft het niet bij één medium. Het boek 'DAMN, HONEY' vindt gretig aftrek, het theater lonkt en natuurlijk worden de honingballen (oftewel de fans) via sociale media het

---

DAMN, HONEY-universum ingetrokken. De makers weten een groeiende groep jonge vrouwen te bereiken. Zij lezen misschien minder boeken of tijdschriften, maar hebben een grote behoefte aan verdieping. En die vinden ze op dit sprankelende platform met veel groeipotentie.

Merel Pit

Mevr. de Architect

In de eerste helft van de twintigste eeuw werd het vrouwen afgeraden om architect te worden, bleek onlangs uit het promotie-onderzoek van kunsthistorica Erica Smeets. Het aansturen van die ruwe bouwvakkers, da's toch niet voor vrouwen weggelegd was de gedachte. Die tijd is allang voorbij, maar toch wordt de architectuur nog steeds gedomineerd door mannen. En de vrouwen die ooit wel de moed hadden voor het beroep te kiezen, hebben geen (prominente) plek in de geschiedenisboeken. Merel Pit brengt daar verandering in met het magazine 'Mevr. de Architect'. Daarin persoonlijke portretten van vrouwelijke rolmodellen. Ook de visie van architecten en hun female gaze op het vak krijgen ruim baan. Je gunt elk vakgebied waarin vrouwen een minderheid vormen een Merel Pit om hen in de schijnwerpers te zetten.

Karlijn Saris, Coen van de Ven, Joris Veerbeek, Sahra Mohamed
Mysogenie als politiek wapen

Vrouwelijke politici praten niet graag in het openbaar over de haat en het seksisme die hen ten deel vallen op sociale en reguliere media. Ze ondergaan het, omdat ze niet klagerig willen overkomen. Karlijn Saris en Coen van de Ven boden met hun artikel over mysogenie als politiek wapen, volksvertegenwoordigers een veilige plek om er toch over te spreken. De jury was ook onder de indruk van de methode die is ontwikkeld (samen met wetenschappers Joris Veerbeek en Sahra Mohamed van de Universiteit Utrecht) om de vele duizenden berichten op sociale media te

analyseren op seksisme. Het geeft een ontluisterend en verontrustend beeld van wat vrouwen te verduren hebben. De impact van het artikel in de Groene Amsterdammer was groot en de seksistische behandeling van vrouwen in het politieke/publieke debat werd zelfs een verkiezingsthema. Meer vrouwen waren na publicatie bereid hun ervaringen te delen en mannelijke politici werden aangesproken op hun seksisme. Journalisten worden beschouwd als hoeders van de democratie ... grote woorden maar Karlijn Saris en Coen van de Ven vervullen die taak als geen ander.

Romy van der Burgh, Esther Chavannes, Gina Lafour, Marieke Rotman, Allart van der Woude

Hoe de christelijke anti-abortuslobby stilletjes steeds meer voet aan de grond krijgt

Dankzij het maandenlange onderzoek voor de Groene Amsterdammer, samen met Plaform Investico, is duidelijk geworden 'Hoe de christelijke anti-abortuslobby stilletjes steeds meer voet aan de grond krijgt'. Dus niet alleen in het conservatieve Amerika, maar ook hier, in het op het oog zo progressieve Nederland, wanneer het om abortus gaat. Wie had dat ooit nog verwacht, al die decennia na het succes van de Dolle Mina's en hun streven om baas in eigen buik te zijn. Deze doortastende groep journalisten had het wel door. Ze onthulden, dat er al jarenlang wordt geprobeerd om het zelfbeschikkingsrecht van vrouwen te ondermijnen. Dankzij buitenlandse fondsen, politici, juristen, fanatieke vrijwilligers en zelfs een arts die bereid bleek een riskante abortus-spijtpil voor te schrijven. Daarmee zetten ze een onderwerp, waarvan we dachten 'daar hoeven we het toch niet meer over te hebben', weer hoog op de maatschappelijke agenda. Een staaltje onderzoeksjournalistiek om trots op te zijn.

En de winnaars zijn....

Tsja, wie heeft die 25.000 euro nou gewonnen? Nog heel even wachten want we hebben eerst nog een kleine verrassing. Wij mochten als jury namelijk nog een winnaar aanwijzen... van de gloednieuwe aanmoedigingsprijs. Een bedrag van 2500 euro ter beschikking gesteld door de Stichting Voor Vrouwen Door Vrouwen.

Aanmoedigingsprijs 2022

De prijs is een extra blijk van waardering, een steuntje in de rug voor een genomineerde waarvan we in de toekomst nog veel meer goeds verwachten. We hadden eerlijk gezegd weinig discussietijd nodig om daarover te beslissen. De makers hebben in relatief korte tijd een onmisbare plek gecreëerd voor jonge vrouwen op zoek naar verdieping. En da's heel knap in een medialandschap dat overvol lijkt te zijn en waarin het een gevecht is om de aandacht van lezers, kijkers en luisteraars. Wij hopen in de komende jaren nog veel meer mooie gesprekken, boeken, voorstellingen te zien en te horen over 'de shit waar je als vrouw van deze tijd mee moet dealen'.

De Aanmoedigingsprijs 2022 is voor

Marie Lotte Hagen en Nydia van Voorthuizen

voor de podcast 'DAMN, HONEY

Hoofdprijs Carla Atzema Soroptimistprijs 2022

En dan is het eindelijk HET moment aangebroken...

Welke genomineerde gaat naar huis met de Carla Atzema Soroptimistprijs 2022, 25.000 euro en een sculptuur? De Nederlandstalige journalistieke productie die in de afgelopen twee jaar op de meest spraakmakende wijze de positie, rechten of de economische zelfstandigheid van vrouwen onder de aandacht heeft weten te brengen.

Wij wilden met ons besluit een journalistieke tak van sport ondersteunen die het niet makkelijk heeft. Een vorm die niet direct leidt tot instant mediaconsumptie en snelle clicks. Een vorm waar een maandenlange investering in tijd en geld voor nodig is en die uiteindelijk, bij een zorgvuldige uitvoering, kan leiden tot grote maatschappelijke impact, bewustwording en mogelijk zelfs verandering: de onafhankelijke onderzoeksjournalistiek. De winnende journalisten doken in een onderwerp dat raakt aan de fundamenten van onze democratie. De dreiging van vrouwenhaat kan mensen afschrikken om de politieke arena überhaupt nog te betreden of aanleiding zijn om af te haken. En dat op een plek waar vrouwen al veruit in de minderheid zijn. Hun artikel was spraakmakend en leidde tot vele gesprekken en veel media-aandacht voor seksisme en haat in de politiek. Het hield mensen tot op het hoogste niveau op het Binnenhof (het Torentje) een spiegel voor. En als je dat weet te bewerkstelligen, dan heb je het heel goed gedaan. Ons Vlaamse jurylid Lieve Blancquaert stelde voor om het onderzoek te herhalen in België, dus de volgende klus is alvast binnen!

De Carla Atzema Soroptimistprijs 2022 gaat naar

**Karlijn Saris, Coen van de Ven,
Joris Veerbeek, Sahra Mohamed**
voor het artikel 'Mysogenie als politiek wapen'

Emilie van Waveren Publieksprijs

Nieuw in deze editie van de Carla Atzema Soroptimistprijs is dat het publiek heeft kunnen stemmen op hun winnaar. De publieksprijs is een bedrag van 5.000 euro, mogelijk gemaakt door Stichting Voor Vrouwen Door Vrouwen. De prijs is vernoemd naar Emilie van Waveren, de grondlegger van dit fonds.

De Emilie van Waveren Publieksprijs gaat naar

Anne Groenen en Triene-Mie Le Compte

voor het boek

‘Als liefde overleven wordt, de vele gezichten van
partnergeweld’

